

УДК 343.144:[351.824.1+351.785]

Войтович Я. В. – аспірант наукової лабораторії з проблем досудового розслідування Національної академії внутрішніх справ, м. Київ

ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ БЕЗПЕЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ АБО БЕЗПЕЧНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД

Визначено особливості проведення допитів різних учасників кримінального провадження під час розслідування злочинів, передбачених статтею 275 Кримінального кодексу України. Висвітлено зміст предмета допиту очевидців, свідків, потерпілого, підозрюваного.

Ключові слова: розслідування, допит, свідок, потерпілий, підозрюваний, безпека, промислова продукція, будівля, споруда.

Допит як один з основних засобів доказування в кримінальних провадженнях про злочини, передбачені ст. 275 КК України, активно застосовують у слідчій практиці.

У криміналістичній літературі увагу акцентовано на особливостях організації і тактики проведення допитів під час розслідування злочинів. Проблеми допиту вивчали О. С. Александров, С. А. Альперт, Л. Ю. Ароцкер, М. І. Бажанов, О. Я. Баєв, М. В. Бахарев, В. П. Бахін, Р. С. Белкін, П. Д. Біленчук, Т. В. Варфоломеева, О. М. Васильєв, В. К. Весельський, А. Ф. Волобуєв, В. І. Галаган, В. Г. Гончаренко, В. К. Гавло, А. В. Дулов, А. В. Іщенко, Н. І. Клименко, О. Н. Колесніченко, В. П. Колмаков, В. С. Кузьмичов, В. К. Лисиченко, В. Г. Лукашевич, Є. Д. Лук'янчиков, М. В. Салтєвський, С. М. Стахівський, М. С. Строгович, В. В. Тіщенко, В. Ю. Шепітько, М. Є. Шумило та ін.

Залежно від злочину, виду допиту, ситуації, особи допитуваного, його зацікавленості в результатах розслідування, обсягу та характеру даних і відомостей, якими володіє слідство, визначають тактику допиту.

Розслідування злочинів, передбачених ст. 275 КК України, у кожному випадку передбачає необхідність проведення допиту осіб, які пов'язані з виробництвом, а також тих, хто не пов'язаний з ним.

Коло осіб, які підлягають допиту, і тактика його проведення залежать від певних об'єктивних чинників та обставин: стадії виробничого процесу, його учасників, виду виробничої діяльності тощо.

Під час підготовки до допитів у процесі розслідування злочинів, передбачених ст. 275 КК України, майже в кожному випадку потрібно ознайомлюватися зі значною кількістю документів та нормативних актів щодо регулювання порядку розроблення, конструювання, виготовлення, зберігання промислової продукції або проектування, будівництва й експлуатації будівель і споруд. Необхідно також мати уявлення про склад і зміст діяльності учасників цих процесів, розподіл їхньої відповідальності. Спілкування з відповідної тематики потребує володіння спеціальною термінологією.

Опитування слідчих і вивчення матеріалів кримінальних проваджень засвідчили, що саме «професійна» складова допитів становить проблему на практиці. Так, типовими недоліками проведення допитів, що позначаються на їхній результативності, в контексті отримання доказової інформації є: нездійснення підготовки до допитів; неналежне володіння термінологією; незалучення спеціалістів; невиявлення ініціативи слідчого для детального встановлення обставин порушення; помилки щодо визначення осіб, яких потрібно допитати; неправильна послідовність (почерговість) допитів.

У частині 1 ст. 95 КПК України міститься перелік суб'єктів, які можуть давати показання в кримінальному провадженні: підозрюваний, обвинувачений, свідок, потерпілий, експерт. Змістом показань є відомі їм обставини в кримінальному провадженні, що мають значення для цього провадження.

Як свідки можуть бути допитані: очевидці, особи, яким відомо про вчинення злочину, учасники виробничої діяльності, які обізнані або брали участь у певних виробничих операціях, процесах, представники контрольно-наглядових органів, органів і служб, які здійснюють погодження, виконують експертизи, надають дозволи на проведення певної діяльності (робіт).

Потерпілі – це сторонні для виробництва особи, які можуть бути споживачами промислової продукції, здійснювати експлуатацію будівель і споруд.

Підозрюваний – особа, яка завжди стосується виробництва, оскільки до її обов'язків належить дотримання правил щодо безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд.

Не висвітлюючи в цій статті процесуальні вимоги до проведення допиту, види допиту, теоретичні питання щодо етапів, ситуацій, предмета допиту тощо, оскільки їх детально проаналізовано в спеціальній літературі, зосередимо увагу на особливостях проведення допитів під час розслідування досліджуваних злочинів.

Найбільшу групу допитуваних у кримінальних провадженнях про злочини, передбачені ст. 275 КК України, утворюють свідки. Можна виокремити декілька їх категорій. Допит свідків потребує окремого підходу та має специфіку. Вона полягає, передусім, у професійній складовій, що стосується характеру діяльності й обов'язків певних осіб. Отже, проаналізуємо особливості проведення допиту свідків.

Очевидці злочину – це, зазвичай, сторонні для виробництва особи, які безпосередньо спостерігали (сприймали) злочинну подію, її наслідки (наприклад, мешканці будинку (які не є потерпілими), що частково зруйнувався, випадкові перехожі, мешканці сусідніх будинків та ін.). Очевидців допитують про такі обставини:

- як саме стало відомо про подію, де перебував очевидець і якими були його дії;
- хто ще є очевидцем події;
- яким був перебіг події (запитання формулюють залежно від обставин – руйнація будинку, нещасний випадок, пожежа);
- які, на думку допитуваного, причини події;
- чи відомо йому про стан об'єкта до події;
- що передувало події тощо.

Перелік запитань доповнюють і уточнюють залежно від конкретної ситуації.

Під час допиту особи, яким відомо про обставини, що мають значення для кримінального провадження, однак вони не є очевидцями злочину (наприклад, мешканці будинку, яким відомо про здійснення планових заходів щодо огляду, профілактики

будинку та його мереж), крім запитань, що пропонують очевидцям, з'ясовують обсяг і зміст відомостей, що їм відомі й стосуються певних обставин виробничої діяльності. Якщо йдеться про порушення правил зберігання промислової продукції, як свідка може бути допитано особу, якій відомо про умови зберігання промислової продукції, проте ця особа не виконує обов'язків щодо забезпечення умов зберігання продукції, що є предметом злочину (працівник сусіднього приміщення, власник іншої продукції, яку зберігають на тому самому складі).

Допит свідків, які пов'язані з виробничою діяльністю (у контексті ст. 275 КК України), потребує іншого підходу, що передбачає «професійну» складову. Такими свідками є особи, які виконували певні функції на різних стадіях створення промислової продукції або під час її зберігання; проектування, зведення або експлуатації об'єкта будівництва.

До кожної стадії життєвого циклу промислової продукції, а так само щодо будівель і споруд, висувають певні нормативно-правові вимоги, за виконання яких відповідальними є різні особи. У цьому полягає принципова відмінність досліджуваних злочинів від інших злочинів проти безпеки виробництва. Якщо за охорону праці на підприємстві відповідає одна й та сама особа протягом усього виробничого процесу, то для злочинів, передбачених ст. 275 КК України, має значення встановлення відповідальної особи за дотримання певних правил на певній стадії виробничого процесу. Попри те, що всі стадії виробничої діяльності спрямовані на досягнення єдиної мети – створення промислової продукції або об'єкта будівництва та його подальшої експлуатації, ці стадії за своїм змістом, характером робіт, вимогами та колом учасників різняться.

Деякі особи, яких на початковій стадії досудового розслідування допитують як свідків, згодом, за наявності доказів, можуть набути статусу підозрюваного. Тому для категорії свідків, які пов'язані з виробничою діяльністю, важливо правильно визначити предмет і послідовність допитів.

Вагоме значення має підготовка до допиту. Вона передбачає:

1) ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Насамперед це документи, що стосуються порядку виконання певних робіт, посадові обов'язки, нормативні документи, що

визначають вимоги безпеки, порядок виконання робіт, отримання консультацій спеціаліста;

2) ознайомлення зі спеціальною літературою з метою вивчення певних термінів, удосконалення понятійного апарату; з'ясування призначення та зв'язку виробничих операцій тощо;

3) визначення спеціаліста (спеціалістів), якого доцільно залучити для допомоги у формулюванні запитань для допиту й участі в проведенні слідчої (розшукової) дії;

4) оцінювання змісту показань інших допитаних. Зіставлення їх показань і формулювання запитань, що можуть бути поставлені особі, яку планують допитати;

5) з'ясування обставин, що характеризують особу допитуваного. Увагу слід акцентувати на характері його стосунків з іншими учасниками кримінального провадження (свідки, підозрюваний, потерпілий), а саме: субординація, особисті стосунки, родинні зв'язки тощо;

6) отримання даних про факти притягнення особи до відповідальності за такі порушення (адміністративна, дисциплінарна, акти реагування перевіряючих і контролюючих органів);

7) оцінювання рівня зацікавленості допитуваного в результатах розслідування.

Наведені рекомендації можуть бути застосовані під час підготовки до допитів свідків, підозрюваного.

Предмет допиту (крім загальнообов'язкових даних) охоплює:

1) з'ясування посади, змісту посадових обов'язків допитуваного;

2) дані про документальну (наказ, розпорядження, доручення) і нормативно-правову регламентацію виконання певних дій;

3) порядок виконання робіт;

4) результат виконання робіт;

5) причини настання, на думку допитуваного, шкідливих наслідків.

Конкретний перелік запитань формулюють залежно від обставин провадження й особи допитуваного.

Доцільно спочатку запропонувати допитуваному дати показання у формі вільної розповіді, а потім поставити уточнювальні, конкретизаційні та інші види запитань.

Отже, свідків, залежно від їх службового становища й обов'язків, допитують про обставини, які їм відомі у зв'язку з їх причетністю до конкретного виробництва та події.

Наступна група свідків – представники державних органів, які здійснюють контрольно-наглядові, дозвільні функції, надають послуги з ліцензування та мають інші повноваження, що передбачені законодавством або нормативними документами для певних видів діяльності.

Ці свідки у зв'язку з виконанням професійної діяльності виявляють, акумулюють, аналізують та узагальнюють відомості й дані про обставини, що можуть становити інтерес для кримінального провадження.

Наприклад, представники органів ринкового нагляду за результатами проведених перевірок виокремлюють низку типових порушень, зокрема:

- розповсюджувачі допускають на ринок продукцію, що не відповідає встановленим вимогам, не пересвідчуються в ужитті заходів, необхідних для уникнення таких порушень;

- маркування продукції національним знаком відповідності здійснено з порушенням чинних вимог, або його взагалі немає;

- бракує або складено з порушенням декларацію про відповідність продукції технічному регламенту засобів індивідуального захисту та національним стандартам;

- органам ринкового нагляду передбачену законодавством документацію не надано взагалі або надано несвоєчасно;

- на виробках бракує інформації про дату виготовлення, найменування виробників, ідентифікаційних або розпізнавальних знаків (піктограм) щодо захисних властивостей засобу тощо [1].

У Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» визначено поняття державного нагляду (контролю) як діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт і послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища [2].

Ці органи здійснюють перевірки, ревізії, огляди, обстеження та інші заходи, за результатами яких складають передбачені законом документи.

Залежно від виду господарської (виробничої) діяльності, її стадій визначають державний орган, до предмета відання якого належить контрольно-наглядова, ліцензійна, дозвільна або інша діяльність.

В узагальненому вигляді предмет допиту становлять дані й відомості про юридичних та фізичних осіб, діяльність яких перевіряв допитуваний у зв'язку з проведенням контрольно-наглядових заходів, і результати таких заходів, а саме:

- посада, зміст функціональних обов'язків допитуваного;
- чим регламентовано і на якій підставі проведено контрольно-наглядовий захід (його тип (плановий/позаплановий) і форма (перевірка, ревізія, обстеження, огляд, інспектування), якими документами визначено участь допитуваного у проведенні заходу (наказ, рішення, розпорядження), дата проведення заходу, його тривалість;
- перелік посадових осіб, які брали участь у проведенні заходу;
- місце проведення заходу, дані про суб'єкта господарювання: юридична особа (найменування, місцезнаходження, вид діяльності), фізична особа – підприємець (прізвище, ім'я, по батькові, вид діяльності);
- яких нормативно-правових актів дотримано, яким був предмет проведення заходу;
- результати проведення заходу (акт, його зміст – виявлено/не виявлено порушення законодавства);
- дані про здійснення попередніх заходів, їх результати;
- зміст розпорядчого документа про усунення порушень, виявлених під час проведення заходу нагляду (контролю);
- дані про застосування адміністративно-господарських санкцій.

Якщо йдеться про порушення правил безпечного використання промислової продукції, то можуть бути допитані представники органів державного ринкового нагляду та контролю нехарчової продукції, які в межах повноважень, передбачених Законом України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» [3], здійснювали перевірки, експертизи (випробування), обстеження зразків продукції. Одним з обов'язків цих осіб є проведення обстеження, забір та експертиза (випробування) зразків продукції.

Відповідні перевірки можуть здійснювати в торговельних і складських приміщеннях суб'єктів господарювання, у місцях використання продукції під час її монтажу та/або введення в експлуатацію, тому під час допиту потрібно зважати на ці обставини.

Представники органів з оцінювання відповідності можуть бути допитані про обставини видачі, відмови у видачі, обмеження сфери дії, призупинення чи скасування документів про відповідність продукції.

Предметом допиту можуть також бути відомості про зміст і результати перевірок характеристик продукції, що охоплюють таку інформацію: декларацію про відповідність; супровідну документацію, що додають до відповідної продукції (зокрема інструкція щодо користування продукцією); опис продукції та схема (креслення) конструкції виробу, а також повний склад технічної документації на відповідну продукцію, передбачений технічним регламентом; документи щодо системи якості чи системи управління якістю; висновки експертиз і протоколи випробувань зразків відповідної продукції, відібраних (узятих) у межах здійснення ринкового нагляду та контролю продукції; документи, що дають змогу відстежити походження відповідної продукції та її подальший обіг (договори, товарно-супровідна документація тощо); документи і матеріали щодо стану виконання суб'єктом господарювання рішення про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів, зокрема під час моніторингу дій суб'єктів господарювання, що вживають для вилучення відповідної продукції з обігу та/або її відкликання; повідомлення й інша інформація, надана суб'єктами господарювання, митними органами, органами з оцінювання відповідності; інші документи та матеріали, звернення, одержані органами ринкового нагляду.

Перелічені положення становлять предмет допиту свідків (службових осіб контрольно-наглядових органів) лише щодо фактів та обставин, які стали їм відомі внаслідок здійснення професійної діяльності. Крім цього, таких осіб (якщо вони не причетні по події) доцільно залучати як спеціалістів під час підготовки і проведення слідчих (розшукових) дій, зокрема допиту. Ці фахівці можуть надати консультативну допомогу щодо визначення нормативно-правових документів, які передбачають вимоги безпеки під час здійснення певних видів діяльності,

послідовності (етапів) створення промислової продукції чи об'єктів будівництва, кола осіб, які відповідають за дотримання правил безпеки на різних стадіях виробничої діяльності, тощо.

Специфіка допиту потерпілого під час розслідування злочинів, передбачених ст. 275 КК України, полягає в тому, що наслідки події можуть спричинити психологічний стрес у потерпілого, тому потрібно зважати на цю обставину й застосовувати тактичні прийоми, спрямовані на нейтралізацію негативного впливу стресу.

Оскільки потерпілими від злочину, здебільшого, є сторонні для виробництва особи, їхню зацікавленість у результатах розслідування можна визначити як нейтральну або мінімальну. Тому на практиці під час підготовки до допиту не з'ясовують характер стосунків потерпілого з підозрюваним. Водночас бажання відновити справедливість, з позицій потерпілого, може привести до перебільшень і перекручування окремих фактів та обставин. Ці недоліки усувають шляхом зіставлення показань різних категорій допитуваних й оцінювання інших матеріалів кримінального провадження.

Предмет допиту потерпілого становлять ті самі питання, які пропонують очевидцю. Додатково з'ясовують: характер шкоди, завданої кримінальним правопорушенням; попередні факти скарг, звернень до вповноважених суб'єктів щодо створення загрози безпеки під час використання промислової продукції або експлуатації будівель і споруд, результати реагування.

Якщо, наприклад, потерпілим є особа, яка в контексті ст. 275 КК України експлуатує будівлі/споруди, проте не мешкає в них (обвалення частини стіни готелю «Козацький» на майдані Незалежності в м. Києві 24 березня 2011 року, падіння гіпсокартонної конструкції у ТЦ «СкайМолл» 17 лютого 2011 року), то предмет допиту охоплює запитання, визначені як предмет допиту свідка та щодо характеру шкоди, заподіяної злочинном.

Специфіка тактики допиту підозрюваного полягає в тому, що конкретні тактичні прийоми визначають залежно від ситуації допиту (протидія розслідуванню, конфлікт, умисне зловживання допитуваним своїми професійними знаннями (обізнаністю) з метою введення слідства в оману, перекручування фактів, повідомлення обставин, дослідження яких не стосується обставин провадження і затягує слідство тощо).

Предмет допиту підозрюваного має схожу до допиту свідка, який є учасником виробничої діяльності, структуру, хоча й потребує ретельнішої підготовки, з огляду на обставини, що пов'язані із зацікавленістю підозрюваного в результатах розслідування.

Підготовка має передбачати: 1) ретельне вивчення посадових інструкцій підозрюваного не тільки щодо обсягу його обов'язків, а й стосовно відповідальності, зв'язку з іншими співробітниками, сторонніми організаціями; 2) зіставлення показань. Якщо особу було допитано як свідка, слід зіставити показання допитаних з метою виявлення суперечностей, додаткових відомостей, що мають значення для розслідування; 3) формулювання запитань для допиту. З метою отримання консультацій і роз'яснень, формулювання запитань доцільно залучати спеціаліста.

Обсяг відомостей, які необхідно з'ясувати під час допиту підозрюваного (головний інженер (архітектор) проекту), орієнтовно можна визначити так: кваліфікація (освіта за відповідним напрямом, післядипломна освіта, досвід (стаж) роботи за спеціальністю; коли призначений на посаду (наказ), кому підпорядковується, хто перебуває в підпорядкуванні в допитуваного; хто заміщує в разі відсутності; які нормативні документи використовує у своїй діяльності (уточнюють на момент виконання певних робіт). Наприклад, методи проектування, постанови, розпорядження, накази щодо проектування, будівництва, експлуатації об'єктів, будівельні норми та правила, керівні матеріали з розроблення проектної документації тощо); обсяг і зміст робіт на момент порушення: щодо керівництва певним видом робіт (проектно-розшукувальні, авторський нагляд, введення в експлуатацію); розрахунки; визначення складу, кількості, якості обладнання, виробів, матеріалів; інженерні обстеження тощо; персональний склад розробників проекту з розподілом за розділами, частинами проекту, обсягом робіт; наявність субпідрядних організацій, обсяг робіт, порядок надання їм доручень, завдань, необхідних матеріалів і даних; порядок здійснення контролю щодо якості основних рішень (проектних, архітектурно-планувальних), дотримання вимог відповідності проектної документації державним стандартам, нормам, правилам, інструкціям; факти виявлення недоліків проектної документації, про які стало відомо в процесі будівництва, введення об'єкта в експлуатацію, зміст і

реагування на них, порядок та учасники узгодження порушення чинних норм, правил, інструкцій.

Конкретизують запитання залежно від обставин провадження, проте в кожному випадку важливою складовою допиту є зміст посадових обов'язків і фактичні дані про їх виконання.

Отже, підготовка та проведення допитів під час розслідування порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції чи безпечної експлуатації будівель і споруд, має особливості, пов'язані з впливом специфічних чинників на формування та зміст показань різних категорій допитуваних. Проведення допитів у таких провадженнях потребує обізнаності щодо особливостей різних видів виробничої діяльності та володіння термінологічним апаратом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Суботін П. Ринковий нагляд. Перші підсумки і позиція інспектора [Електронний ресурс] / П. Суботін // Промислова безпека. – 2013. – № 1. – Режим доступу: <http://prombezpeka.com/>. – Назва з екрана.

2. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності [Електронний ресурс] : Закон України від 5 квіт. 2007 р. № 877-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 29. – Ст. 389. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/877-16>. – Назва з екрана.

3. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції [Електронний ресурс] : Закон України від 2 лют. 2010 р. № 2735-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 21. – Ст. 144. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2735-17>. – Назва з екрана.

REFERENCES

1. Subotin, P. (2013). Rynkovyi nahliad. Pershi pidsumky i pozytsiia inspektora [Market supervision. First results and position of the inspector]. *Promyslova bezpeka, Industrial safety*, 1. Retrieved from <http://prombezpeka.com> [in Ukrainian].

2. Zakon Ukrainy "Pro osnovni zasady derzhavnoho nahliadu (kontroliu) u sferi hospodarskoi diialnosti": vid 5 kvit. 2007 r. No. 877-V [Law of Ukraine "On the Basic Principles of State Supervision (Control) in the Field of Economic Activity" from April 5, 2007, No. 877-V]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*, 29. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/go/877-16> [in Ukrainian].

3. Zakon Ukrainy "Pro derzhavnyi rynkovyi nahliad i kontrol nekharchovoi produktsii": vid 2 liut. 2010 r. [Law of Ukraine "On state market supervision and control of non-food products" from February 2, 2010, No. 2735-VI]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*, 21. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/go/2735-17> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редколегії 14.02.2018

Voitovych Ya. – *Postgraduate Student of the Scientific Laboratory on the Problems of Pre-Trial Investigation of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine*

Interrogation in the Investigation of Violations of Rules Relating to the Safe Use of Industrial Products or the Safe Operation of Buildings and Structures

Interrogation as one of the main means of proving in criminal proceedings on crimes provided for in Art. 275 of the Criminal Code of Ukraine is widely used in investigative practice.

Depending on the crime, the type of interrogation, the situation, the person interrogated, his interest in the results of the investigation, the volume and nature of the data and information that the investigation has, the tactics of the interrogation is determined.

During preparation for interrogations in the investigation of crimes stipulated in Art. 275 of the Criminal Code of Ukraine in practically every case it is necessary to get acquainted with a large number of documents and regulations regarding the regulation of the design, construction, manufacturing, storage of industrial products or the design, construction and operation of buildings and structures.

The professional component of interrogations is a problem in practice. The typical shortcomings of conducting interrogations that affect their effectiveness in obtaining evidence are: lack of preparation for questioning; bad knowledge of terminology; non-involvement of specialists; absence of the investigator's initiative in establishing the circumstances of the violation in detail; mistakes in identifying the persons to be questioned; wrong sequence (queue) interrogations.

Preparation and conducting of interrogations in the investigation of violations of the rules concerning the safe use of industrial products or the safe operation of buildings and structures has the features that are determined by the influence of specific factors on the formation and content of testimony of different categories of interrogators. The conduct of interrogations in such proceedings requires awareness of the peculiarities of various types of production activity and possession of the terminology apparatus.

Keywords: investigation, questioning, witness, victim, suspect, security, industrial products, buildings.